

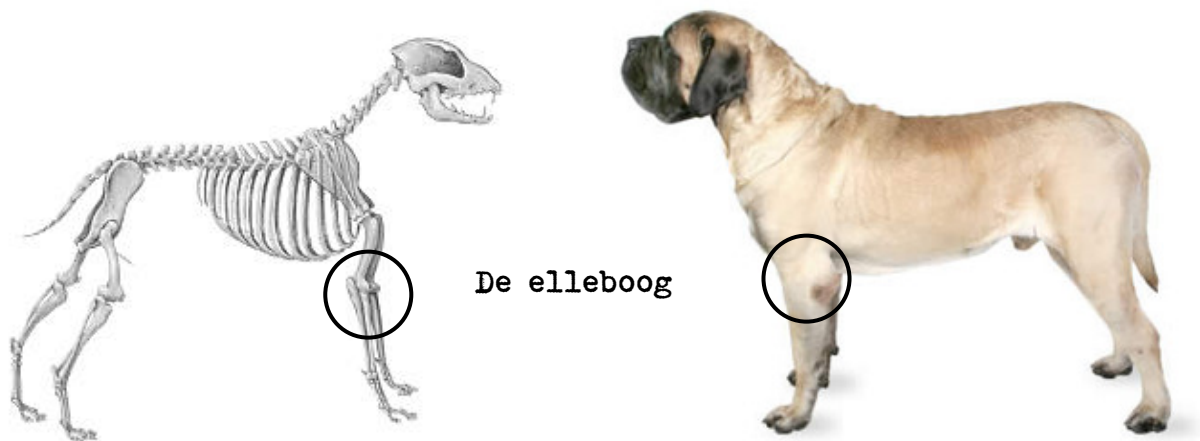
Elleboogdysplasie

Honden kunnen op jonge leeftijd al problemen krijgen met hun botten en gewrichten. Dit kan veroorzaakt worden door meerdere factoren; de voeding, de genetische achtergrond van de hond en omgevingsfactoren. Dit is een zeer uitgebreid onderwerp, ik zal daarom nu alleen elleboogdysplasie bespreken. Een volgende keer zullen andere aandoeningen aan bod komen. Ik hoop uiteraard dat de informatie bijdraagt aan tijdige signalering van eventuele problemen waardoor we kunnen genieten van een gezonde Mastiff.

Elleboogdysplasie (ED)

Elleboogdysplasie is een aandoening die helaas regelmatig voorkomt bij een hond. De fokkers van de OEMCN laten hun honden op ED testen en de uitslagen zijn voor iedereen in te zien via www.oemcn.nl/gezondheidsuitslagen. Maar wat is nou elleboogdysplasie?

ED is een verzamelnaam van vijf aandoeningen die aan een ellebooggewricht kunnen voorkomen en er allemaal voor zorgen dat je hond in meer of mindere mate kreupelheid gaat lopen. Ze kunnen onafhankelijk van elkaar voorkomen, maar vaak komen meerdere aandoeningen gelijktijdig voor.

We onderscheiden de volgende aandoeningen als we het hebben over ED:

- * OCD : Osteochondritis Dissecans
- * LPC : Los Processus Coronoïdeus
- * LPA : Los Processus Anconeus
- * Incongruentie : het niet goed aansluiten van de gewrichtsvlakken op elkaar
- * Arthrose : botnieuwvorming in en rond het gewricht

De eerste vier aandoeningen ontstaan meestal op een leeftijd van vier tot negen maanden, de leeftijd waarop de hond een zeer snelle groei door maakt. Een Mastiff groeit dan zomaar 30 cm. De aandoeningen kunnen aan één kant of kan aan beide kanten voorkomen.

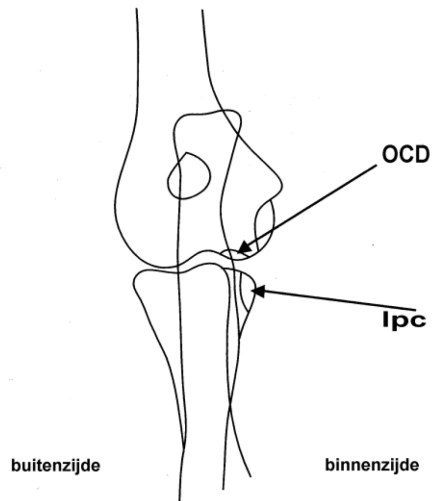
Klinkt misschien niet heel logisch maar met name als het probleem zich aan beide zijden voordoet is het vaak moeilijk om de kreupelheid te ontdekken. Wat opvalt, is dat je hond niet graag loopt en als het ware "op eieren" loopt. Hij gaat snel zitten en na een tijd gerust te hebben staat hij moeilijk op, hij loopt erg stijf. Vaak heeft hij minder zin heeft in lange wandelingen.

Osteochondritis Dissecans (OCD)

OCD komt o.a. in het ellebooggewricht voor. Het is een losliggend stukje kraakbeen, met daaronder bot wat ontstoken is. Je hond kan dit aan een zijde hebben of aan beide zijden.

Operatief ingrijpen is noodzakelijk om verdere schade aan het gewricht te beperken.

Als je er op tijd bij bent en het losliggende kraakbeen operatief laat verwijderen, kun je er van uitgaan dat het probleem verholpen is en je hond geen problemen meer krijgt. Als er te lang gewacht wordt is de kans op forse arthrose groot. De kreupelheid zal dan steeds erger worden.

Los Processus Coronoidaeus (LPC)

LPC is een los stukje bot in het ellebooggewricht wat afgebroken is aan de binnenzijde van de ellepijp. Op de afbeelding hierboven staat aangegeven waar LPC in de elleboog voorkomt. Dit stukje bot is een kraakbenige punt die onder normale omstandigheden verbeent tijdens de groei. In geval van overbelasting en/of door ongelijke groei van spaakbeen en ellepijp kan er een beschadiging optreden van dit stukje bot genaamd processus coronoïdeus (PC). Dit kan betekenen dat het gehele bot afbreekt, maar er kunnen ook kleinere stukjes afbreken, dat noemen we een gefragmenteerd coronoïd.

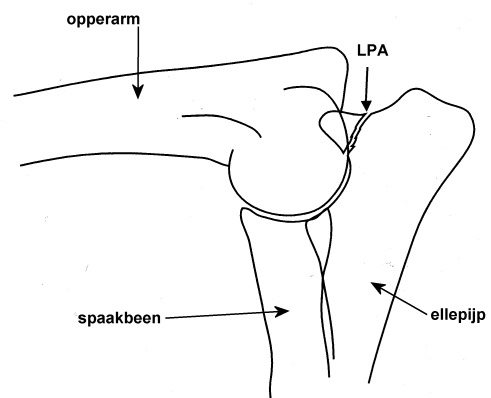
Net als bij OCD dient het losgeraakte bot of stukje bot operatief verwijderd te worden. Vaak is er al arthrose aanwezig op het moment dat LPC vastgesteld wordt. Dat betekent dat de prognose minder goed is dan bij OCD. De ontwikkeling van de arthrose wordt na de operatie namelijk wel geremd maar kan niet stopgezet worden.

Los Processus Anconeus (LPA)

Bij LPA is er geen stukje bot losgeraakt maar is dit tijdens de groei niet vastgegroeid. Het stukje bot waar we het over hebben noemen we processus anconeus (PA). Het zit aan de achterzijde van het ellebooggewricht.

Doordat dit botje los zit ontstaat er irritatie aan het ellebooggewricht, waardoor arthrose in het gewricht ontstaat en het gewricht pijnlijk is.

Ook bij deze aandoening geldt, dat naar de huidige inzichten, het operatief verwijderen van het los processus anconeus het probleem kan verhelpen. Over het algemeen is het probleem dan verholpen.

Incongruentie van het ellebooggewricht

Incongruentie van de elleboog betekent dat er onderdelen in de elleboog (spaakbeen en ellepijp) niet goed op elkaar aansluiten. Daardoor ontstaat irritatie van het kraakbeen van de gewrichtsvlaktes en het onderliggende bot. Dit geeft uiteindelijk arthrose van het ellebooggewricht. Ook kan incongruentie LPC veroorzaken.

Arthrose

Iedereen heeft wel eens van arthrose gehoord, maar wat is het nou precies. Arthrose in een gewricht is het gevolg van irritatie in het desbetreffende gewricht. De oorzaak van de irritatie kan velerlei zijn: een bacteriële ontsteking, auto-immuunziektes (b.v. reuma), OCD, LPC, LPA, incongruentie, overgewicht en overbelasting. Door de irritatie van het gewricht gaat het gewricht meer gewrichtsvloeistof produceren, waardoor het gewricht verdikt wordt. Daarnaast zal het gewrichtskapsel gaan reageren en verdikken. Er zal extra bot afgezet worden rond de gewrichtsvlaktes (botwoekeringen) en het gewrichtskraakbeen zal in kwaliteit achteruit gaan.

Dit alles heeft tot gevolg dat de gewrichten pijnlijk, verdikt en stijver worden. De hond gaat kreupel lopen. In eerste instantie wordt het zichtbaar door "startpijn". Dat wil zeggen dat je hond moeilijker opstaat als hij een tijdje gelegen heeft. Als hij even loopt gaat het meestal weer wat soepeler. Het lijkt erop of de gewrichten eerst warm moeten draaien.

Het is belangrijk de arthrose in een zo vroeg mogelijk stadium te behandelen. Het is dan dus noodzakelijk om de oorzaak van de arthrose op te sporen, zodat een zo goed mogelijke behandeling kan plaatsvinden. De behandeling bestaat uit het wegnemen van de oorzaak en het gewricht met medicijnen, eventueel ondersteund door fysiotherapie tot rust te brengen.

Diagnose

Om de diagnose ED te stellen zal een klinisch onderzoek gedaan worden en maken we röntgenfoto's. De elleboog wordt dan in meerdere posities gefotografeerd. Dan pas kan de uiteindelijke diagnose gesteld worden. Daarna zal worden besproken welke therapie er mogelijk is.

Oorzaak

Over de oorzaken van OCD, LPC, LPA en incongruentie wordt veel gediscussieerd en veel geschreven. Het is duidelijk dat erfelijke aanleg één van de oorzaken is. Daarnaast is overbelasting door overmatige en verkeerde bewegingen een belangrijke oorzaak evenals overgewicht en foutieve voeding.

Preventie

Als je er voor wilt zorgen dat de kans op ED bij jouw Mastiff kleiner wordt is het verstandig om een pup te kiezen, waarvan de ouders geen elleboogdysplasie hebben.

Gedoseerde bewegingen zijn erg belangrijk. Je kunt ze beter dagelijks dezelfde bewegingen laten maken dan één dag per week veel lopen. Stem de duur van de wandeling af op de leeftijd van je hond. Verder is bekend dat vooral traplopen, frequent in en uit de auto springen, maar ook gladde vloeren een ernstige belasting voor botten en gewrichten zijn. Dit kun je het beste zo veel mogelijk voorkomen.

Ook voeding is van groot belang. Bij de voeding moeten we de calcium-fosfor verhouding en de absolute hoeveelheid calcium (0,8-1,0%), goed in de gaten houden.

Daarnaast moet je er op letten dat hij niet te zwaar wordt. Het is belangrijk om de mate van beweging en de voeding met de fokker van je hond of je dierenarts, te bespreken.

Uitgebreide informatie vindt je op onze website www.dierenklinieksleeuwijk.nl.

Daan Loopstra
Dierenarts Sleeuwijk